

⊕ SZÖVEG ÉS KÉP: POLGÁR ANDRÁS

INDONÉZ SZIGETEK

MEGFÉRNEK
EGYMÁS
MELLETT

Az Indonéziát alkotó mesés szigetek hosszan elnyúló lánca szellős nyakéket fűz Ázsia és Ausztrália közé, s közben észrevétlenül választ el két óceánt. Ha e földdarabokat egy-egy négyzetnek gondolván ugróiskolát játszhatnánk tizenhétzernél is több szigetén, minden bizonytal megértenénk, hogy a megannyi elszigetelt földdarab miként köt mégis egységbe annyi embert vallástól, nyelvtől függetlenül. Azért földközelségtől is megsejthetünk mindebből valamit...

Áldás a békesség

Indonézia a Föld negyedik legnépesebb országa, egyben a legnagyobb muszlim lakossággal rendelkező állam. Bár a helyi szokások, hagyományok kétségtelenül sokat módosítottak a vallás határain, ma tízből kilencen az iszlám valamely ágát követik. Ilyen például a jávai kultúrához tartozó abangan irányzat is, amely rugalmasan követi az iszlám tanítását, egyben hindu, buddhista és animista elemeket is magában foglal.

Az iszlám térnyerése előtt a szigetvilágban a hinduizmus és a buddhizmus (az indiai vallási filozófiák) voltak meghatározók, ezen időszak legcsodásabb emlékei a korábbi főváros, Yogyakarta („dzsokdza”, ahogy a helyiek nevezik) határában található Borobudur buddhista, illetve Prambanan hindu templomegyüttese – mindkettő UNESCO kulturális világörökségi helyszín. Mára e tanok jelentősége csökkent, ugyanakkor mind a keresztények – protestáns, illetve katolikus hitűek –, mind a zsidóság jelen vannak a szigeteken.

A családi hagyományoknak megfelelően mindenki szabadon választhatja meg vallását, az egyetlen kitétel, hogy vallásosnak kell lenni! (Papíron legalábbis, mert a személyi igazolványokban van

egy kötelező vallásrubrika.) Annyi azonban bizonyos, hogy az ázsiai embernek az istenhit mindenképpen többet jelent, mint egy átlagos európainak.

Indonéziában a világvallások egymásra hatása hosszú időre nyúlik vissza, így mára komplex hitvilág alakult ki a szigeteken. Talán éppen ez a kulcsa annak, hogy a világvallások egymást segítve tudnak békében meglenni, beteljesítve eredeti funkciójukat.

Az ország sokszínűségéhez tartozik a bevándorolt népek asszimilációja is. A legnagyobb nemzeti kisebbség a mintegy 3,5 millió főt számláló kínai, akiknek többsége városokban él. Arányuk az ország népességéhez képest elenyésző, jól ismert igyekezetüknek köszönhetően azonban rengeteg helyi vállalkozás került a kezükbe.

ESŐ ÁZTATTA JAKARTA

A trópusok szívében vagyunk. Hasonlóan Délkelet-Ázsia más területeihez, Indonéziában is mindössze két évszak van: az esős (november–március) és a száraz. A magas csapadékmennyiség miatt bármikor szükség lehet az esernyőre... (előző oldalpár)

TELI TALPPAL A FÉKEN

... de csak a piaci sokadalom miatt. A kínai kereskedők uralják a terepet – valamint a belpiacos motorok

A CIKK MEGJELENÉSÉNEK
TÁMOGATÓJA AZ
STA TRAVEL

STATRAVEL.HU

NYOMOKBAN MÉG MEGVAN...

Prambanan templomegyüttese eredetileg összesen 240 templomból állt. Mára a legbelső körben található 16 templomot felújították, ám a körülölelő egykori 224 kisebb-nagyobb szentélyből csupán kettő maradt meg

Függetlenség és multikulti

Indonézia a 350 évig tartó gyarmati sor után megküzdött önállóságáért. Az eredmény egy elnyomástól és kizsákmányolástól mentes, független egység. Az 1945. augusztus 17-én kihirdetett függetlenség meghatározza az Alkotmányt, melyben lefektették az állam öt alapelvét – ez a Pancasila. Nevezetesen: hit az egyetlen, legfőbb Istenben, igazság és civilizált emberség, Indonézia egysége, belső bölcsesség által irányított demokrácia, mely a képviselők közti tanácskozásból fakadó egyhangúságban rejlik és szociális igazság Indonézia népének.

A Pancasila tehát megteremtette az egységes indonéz állam filozófiai alapjait, a lehető legharmonikusabb módon támogatva a nemzet vallásos életét úgy, hogy közben egyik vallást sem helyezi a másik elé. Indonézia valódi multikulturális társadalom, mindezt pedig az eltérő vallási irányzatok, a több száz etnikum és a közel 350 nyelv vagy nyelvjárás sűrűjében létrejött hagyományok garantálják. Ez a különbözőség egysége, helyi kifejezéssel élve: bhinneka tunggal ika. A sokszínű karakteren a folyamatos fejlődés sem ejtett sebet. Sőt, a helyiek éppen úgy tartják, hogy az indonéz kultúra ereje az új helyzetekhez való alkalmazkodásban rejlik, mert a pozitív folyamatokra nyitott, míg a hátrányos befolyásnak ellenáll.

A függetlenség kivívását tavaly nyáron már 70. alkalommal ünnepelték. A hivatalos protokollesemények mellett szemet gyönyörködtető programokkal teszik emlékeztetéssé a dicső napot – nem minden ország ünnepli ilyen felszabadultan függetlenné válásának évfordulóját! Egy panjat pinangnak nevezett játékban egy kérgétől megfosztott, majd olajjal bekenett törzsű fa tetejére kell felmászni az ott elrejtett nyereményért. De elmaradhatatlan a vászonzsákban futás – a lomba karung goni – is, a legkisebbek kedvence pedig a rizskrékerekű verseny, a lomba makan kerupuk, ahol az indulók hátratett kézzel falják a madzgra lógatott kekszféleséget. Számomra mégis a leglátványosabb a kispályás focibajnokság volt, amit a férfiak – feminin jellegüket továbbhangsúlyozva – kis, otthonkaszerű ruhákban játszanak.

NEM KISPÁLYÁS OTTHONKA

A Függetlenség Napjának felszabadult rendezvény-özönéből fénylő csillagként emelkednek ki az ünnepi focibajnokságok, átgondolt sminkkel és valójában utánozhatatlan, de itthon is követendőként ajánlott dresszel (jobbra fent, lent)

EMLÉK A NEMZETI MÚZEUMBÓL

A muszlim vallású nőknek nyilvános helyen hidzsábot kell viselniük, mely takarja a haját, a nyakat és a karokat. Legelterjedtebb a kamaszkortól való viselet, de Indonéziában az sem ritka, hogy a hölgy maga dönti el, mikor vállalja a fátyol viselésének felelősségét – ha egyáltalán...

TAKART ARCCAL: SZÓRAKOZÁSBÓL

Férfi játszik az egyre keményebb sztereotípiával: arca elé emeli kendőjét, hogy félelemkeltő terroristának tűnjék (balra)

TAKART ARCCAL: EGÉSZSÉGVÉDELEMBŐL

Maszk védi a szennyező anyagoktól a jakartai pláza forgalomirányítóját (jobbra)

MÉLYSÉG ÉS MAGASSÁG

Felhőkarcolókkal szegélyezett városi temető (balra lent)

Metropolisz – metró nélkül

Jáva nemcsak Indonézia, de a világ egyik legsűrűbben lakott területe is, az ország lakosságának több mint fele ezen a szigeten él; a Magyarországnál valamivel nagyobb területen 150 millióan zsúfolódnak össze! A sziget északnyugati partvidékén fekvő főváros, Jakarta a nagyvárosok összes gondjával-bajával küzd.

A város közlekedési térképét tanulmányozva elcsodálkoztam, hogy a sok, egymást metsző, színes csík nem metróvonalakat jelöl, csupán a fő buszjáratok hálózatáról tájékoztat. Az első földalatti kiépítése még csak most van folyamatban. Szerencsére a széles sugárutakon legtöbbször külön buszsávot hoztak létre – legalábbis elméletileg. Csúcsidőben így is hosszú sorokban kell várakozni a buszajtók magasságához emelt váróplatformokon, hogy végre felnyomakodhassunk valamelyik járműre. A felszállás után pedig – külön sáv ide vagy oda – nagy eséllyel kerülhet az ember Jakarta egyik közlekedési dugójába.

A legolcsóbb tömegközlekedési eszköz a vonat. A vasút minden irányból pókhálószerűen telepszik a városra, ingázók áradatát szállítva nap mint nap. A pénztárban még nem sejtettem, hogy a menetjegy megvásárlásával egyben szociológiai tanulmányútra is befizetek.

Az út során egyrészt az utazóközönséget mérhettem fel. A nők például kifejezetten a részükre fenntartott fülkékben, a khusus wanitában utazhatnak, hogy kényelmesebb legyen az útjuk, mint a többi vagonban összepréselődött férfiaknak. A vonatablakból kitekintve akad némi rálátás a társadalom színtereire is. Rögtön az állomást elhagyva a vasúti sínek szomszédságában elterülő szlómre nyílt kilátás. A leszakadó rétegek csak ilyen nyomorutakban tudják megoldani a lakhatást. A háznak

nem mindig nevezhető vityillók a vasúti sínek közvetlen közelében épülnek. Hajnalonta ugyanitt picok is felütik a fejüket, mutatva a terület város a városban jellegét. De a vonatút jellemző képéhez hozzátartozik a távolban feltűnő felhőkarcolók látványa is. Az ország pénzügyi, politikai és gazdasági központja 200 méter magas üvegcsodákban kapott helyet. A nyugati hatás leginkább itt érezhető, a legtöbb külföldi bankot, luxusszállodát itt találjuk, és az üzleti élet is a toronyházak között pezseg igazán.

A plázaszindrómára az indonéz nagyvárosok sem immunisak: a bevásárlóközpontok és társlétesítményeik paraziták a város belsejében, ellehetetlenítve közvetlen környezetüket. Jakartában ez hatványozottan igaz. Nagyon érdekes viszont, hogy az itteni konzumbirodalmakban mindenhol találni az imádkozásra használt termet, a mushollát, és ezek nemcsak az iszlám követőinek vannak fenntartva... A hitélet központja egyébként a belváros: a római katolikusok a klasszikus templomépítészet minden jegyét magán viselő Katedrális emelték a századelőn, később közvetlenül ezzel szemben épült az Istiqlal-mecset monumentális épületegyüttese, ami ma Délkelet-Ázsia leghatalmasabb muszlim szentélye.

NAGYVÁROS, ALULRÓL

A dél-ázsiai metropoliszoknak szerves részei a hatalmas szegénynegyedek. A jakartai, vasút menti kiadásban a becslések szerint közel 350 ezren élnek

VÍZI ÚTON

A teher- és személyszállításban a hajózásé a vezető szerep: a szigetvilágban továbbra is a víz az úr. A nemzetközi kereskedelem viszont átalakulóban: a kivitt áruk már korántsem csak Japán a felvevője, hiszen jócskán megnőtt az USA, valamint az Európai Unió jelentősége

TREND FM
(AZ ÉLETSZÁMÁRÓK ÉS A TUDÁS)
CSÜTÖRTÖKÖNKÉNT 16.35-KOR
 A rádióban vendégünk a témáról:
POLGÁR ANDRÁS
 Korábbi műsoraink meghallgathatók:
www.trendfm.hu

BALI BÁRBAN

Nem kell félni a szórakozóhely hangulatfelelőseit sem...

ABBAST VÁGYA, HOGY AZ ELLENKEZŐ NEM TAGJAKÉNT ÉLHESSEN

Fél a sebészeti beavatkozások következményeitől, így nem marad más választása, mint időszakosan női ruhát öltenie. A fővárosból Balira költözött, ahol elfogadóbbak vele szemben. A szigeten több lehetősége van ismerkedni és szórakozni is. Jelenleg egyedül él, egy masszázsszalont üzemeltet (balra fent)

AUTÓBÉRLÉS

Balin a nagy távolságok miatt érdemes kismotor helyett autót bérelnünk, még mindig jutányos áron. 8 órára kérhetjük sofőrrel is! Még az autó típusát is kiválaszthatjuk... (balra lent)

A szabadság szigete

Az indonéz szigetvilág összesen három időzónában helyezkedik el, ezért Balin – alig 2 óra repülőútra Jakartától – az órát eggyel már előre kell állítani. Fehér homokos tengerpartjai mellett a sziget a balinéz kultúra fennmaradásának köszönheti rendkívüli turisztikai vonzerejét. Az idegenforgalom azonban megosztó, a helyiekkel beszélgetve megértettem

egy s mást ezzel kapcsolatos aggodalmaikból; sokan kérdőjelezik meg az egymás tövében nyíló szállodák létjogosultságát. Hiába szeretnék megtartani a hagyományos mezőgazdaságot, a teraszos rizsföldeket, miközben egyre többen akarnak a turizmus farvizén érvényesülni.

Bali az ország hindu közösségének központja is. A kevert balinéz-hindu vallás hozadéka a látványos vallási ünnepeken, szertartásokon túl egy igencsak megengedő közösség. Itt az ország más részein tabunak számító dolgok is elfogadottak. Ezt az erkölcsi „kiskaput” pedig nemcsak az indonézok, de a turisták is előszeretettel kihasználják.

A turizmus javarészt Bali déli részére koncentráldódik; nappal a tengerparton a helyiek azt is meg akarják tanítani szörfözni, aki otthon még egy sámlira sem mer felállni. Éjszaka aztán a belvárosra esik a rivaldafény. Az egymást érő éttermek, bárók, karaoképartik és diszkók a féktelen szórakozás színterei – Budapest bulinegyedei ehhez képest csendes kávéházak.

A sziget egyik legpikánsabb arcvonása, hogy a Délkelet-Ázsiában mind divatosabbá váló nemi átalakító műtéten átesettek és a transzvesztiták is szívesen választják lakhelyükül. A világ legtöbb pontján az ilyen emberek megítélése igen rossz, de nem úgy Balin! A szórakozatóipar is felfedezte őket, és – főleg a turisták efféle igényeit kiszolgáló – sokan a prostitúciót választották hivatásuknak. ☹